

ԲԱՐԻ ԼՈՒՐ

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

Հայաստանի Ավետարանի Հավատքի քրիստոնյաներ

Ամսաթերթ / Հունվար, 2011թ., N 1 (19)

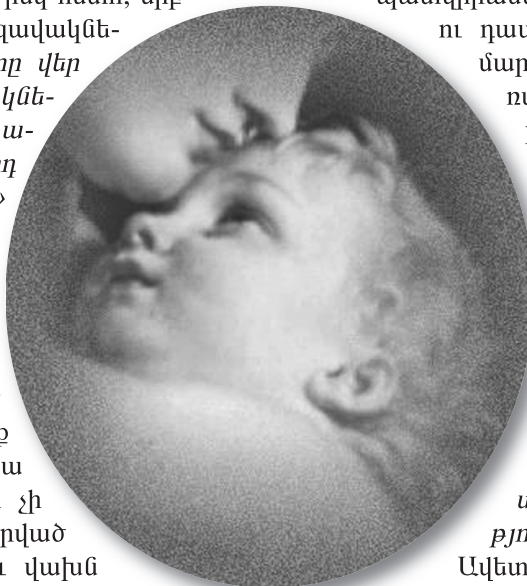
ԵՐԵԽԱՆԵՐԸ ՏԻՐՈՋ ՊԱՐԳԵՎՆ ԵՆ

«Չէ՞ որ երկու ճնճղուկ մէկ դանկի կը ծախուին, և անոնցմէ մէկը գետինը չիյնար առանց ձեր Հօրը» (Մատթ. 10:29):

Միեւի՛ եղբայրներ և քույրեր, Աստծու Խոսքը մեզ հայտնում է, որ ամեն մի երեխա լույս աշխարհի է գալիս Աստծու կամքով, Աստծու պարզևն է՝ լինի աղջիկ, թե տղա: Սուրբ Գրքի շատ տեղերում կարող ենք կարդալ, որ երեխան Աստծու նվերն է մարդուն: Մաղմոս 127:3-ում կարդում ենք. «Ահա տղաքը Տէրոջը ժառանգութիւնն են. որովայնի պտուղը անոր պարզևն է»: Ծննդոց գրքում ասվում է, որ երբ Եսավը դիմավորեց Հակոբին, նրա վզովն ընկավ ու լացեց, իսկ հետո, երբ Եսավը տեսավ նրա կանանց ու զավակներին, ասաց. «Ու Եսաւ իր աչքերը վեր վերցուց ու տեսաւ կիները ու զաւակները, և ըսաւ, Ասոնք քու ի՞նչդ են. և անկա ըսաւ, Աստուծոյ քու ծառայիդ պարզևած զաւակներն են» (Ծննդոց 33:5): Եկե՛ք հիշենք նաև Աստծու կողմից Երեմիային ասված խոսքը. «Զեզ որովայնի մէջ չստեղծած քեզ գիտցայ, ու դուն քու մօրդ արգանդէն չելած քեզ սրբեցի. քեզ ազգերուն մարգարէ ըրի» (Երեմիա 1:5): Այսինքն՝ մենք հասկանում ենք, որ ոչ մի երեխա Աստծուց անկախ լույս աշխարհի չի գալիս, այն նվեր է՝ Աստծուց տրված պարզև: Բացի դրանից, Աստծու վախն ունեցող ու Նրա պատվիրանքների մեջ քայլող մարդուն Աստված օրհնում է, պտղաբեր է դարձնում նրա կնոջը, տալիս է զավակներ: Այս մասին կարդում ենք 128 Մաղմոսում. «Երանի՛ այն ամէնուն՝ որոնք Տէրոջմէ կը վախնան, ու անոր ճամբաներուն մէջ կը քայլեն: Վասն զի քու ձեռքիդ աշխատութիւնը պիտի ուտես. Երանի՛ է քեզի, ու քեզի լավ պիտի ըլլայ: Քու կինդ պտղա-

բեր որբի մը պէս պիտի ըլլայ քու տանդ ներսիդիերը, ու քու որդիներդ ձիթենիի տունկերու պէս քու սեղանիդ չորս կողմը: Ահա Տէրոջմէն վախցող մարդը այսպէս պիտի օրհնուի»:

Այսպես, այս խոսքերից մենք հասկանում ենք, որ մեր ընտանիքներում օրհնություն կլինի, եթե ունենք Աստծու վախը և հնազանդվում ենք Նրա կամքին: Բայց եթե մենք չենք հնազանդվում ու չենք պահում Նրա պատվիրանները, այդ դեպքում գալիս է անեծքն ու դատապարտությունը: Երբ մենք մեր մարդկային մտքով փորձում ենք «կառավարել մեր ընտանիքը»՝ որոշելով, թե քանի տղա և քանի աղջիկ է մեզ անհրաժեշտ ու ընդհատում ենք հղիությունը, կամ ավելին՝ որովայնի մեջ սպանում ենք զավակին, արորտ անում, դառնում ենք որդեսպան հայր և որդեսպան մայր: Աստծու Խոսքն ասում է. «Վասն զի մարմնաւոր խորհուրդը մահ է, և հոգևոր խորհուրդը կեանք ու խաղաղութիւն» (Հռոմ. 8:6), կամ «Այս աշխարհի իմաստությունը Աստծու առջև հիմարություն է...»: Աստծուն չճանաչելով ու Ավետարանի խոսքին տեղյակ չլինելով, իրենց հոժարությամբ և ուրիշների խրատով ինչքա՛ն անմեղ արյուն են թափել մայրերը, մեղքին գերի լինելով՝ չեն հասկացել: Երբ հավատքի գալով զոջացել, խոստովանել ու ապաշխարել են, Աստված ներել է նրանց բոլոր մեղքերն ու հանցանքները: Ոչ միայն անցյալում, այսօր էլ ոմանք, հավատքի մեջ լինելով, դարձյալ գնացել են որդեսպանության, մերժել են Աստծու

տված պարզեր:

Սիրելիներ, մարդն Աստծու ստեղծագործության ամենազարմանալի էակն է, դրա համար էլ հրեաների թագավոր ու մարգարե Դավիթն ասում է. «*Վասն զի դուս ստեղծեցիր իմ երկկամունքներս, ու իմ մօրս որովայնին մէջ դուն զիս ծածկեցիր: Կը գոհանամ քեզմէ, որ ահատր ու զարմանալի կերպով ստեղծուեցայ. Քու գործերդ զարմանալի են, ու իմ անձս աղէկ գիտէ*» (Սաղմոս 139:13-14): Իսկ հետո, նույն սաղմոսի 16-րդ խոսքում. «*Քու աչքերդ իմ անկատար կազմուածքս տեսան. ու անդամներու բոլորը քու գիրքիդ մէջ գրուած էին, որոնք ժամանակին պիտի կազմուէին, երբ դեռ անոնցմէ մեկը չկար*»:

Աստծու վախ ունեցող մարդիկ օրհնվում են Աստծուց, և Աստված նրանց բարիք է անում:

Ելից 1:17-ում ասվում է, որ փարավոնը, տեսնելով Իսրայելի ժողովրդի բազմաճառը, իր երկրի մանկաբարձներին հրաման տվեց նոր ծնված արու երեխաներին սպանել, բայց նրանք Աստծուց վախեցան ու չսպանեցին: Այնուհետև Ելից 1:20-21 խոսքերում ասվում է, որ Աստված մանկաբարձներին բարիք արեց և Աստծուց վախենալու համար նրանց տներ շինեց: Այո՛, Աստված ոչ միայն պահեց փարավոնից, այլ նաև բարիք արեց նրանց: Հետաքրքիր է նաև, որ երբ Հոբը հասկացավ իր կյանքում Տիրոջ արած գործերը, ասաց. «*Ինձի սքանչելի բաներ ըլլալով՝ չէի իմանար*»: Դրանից հետո Աստված կրկնակի օրհնեց Հոբին ու տվեց նույն չափով երեխաներ՝ յոթ տղա և երեք աղջիկ: «*Անոր ետքը տղայ ու երեք աղջիկ եղաւ*» (Հոբ.42:13):

Իսկ այսօր եկեք տեսնենք, թե Հայաստանում և ամբողջ աշխարհում գինեկոլոգները արքայազն ինչքան անմեղ արյուն են թափում՝ իրենց տան վրա անեծք ու դատապարտություն բերելով: Ժողովող 8:11-ում Աստծու Խոսքն ասում է մեզ, որ մարդու չար գործերի վճիռը թեկուզ ոչ շուտով, բայց կատարվում է: «*Որովհետև գէշ գործին վրայ վճիռը շուտով չկատարուիր, այս պատճառաւ մարդոց որդիներուն սիրտը չարութիւն անելու փափաքով լեցուած է*»: Աստված սպասում է, որ մարդը հասկանա և ետ դառնա չարությունից, բայց երբ մարդը ետ չի դառնում, Աստված պատժելով մարդուն ողորմություն է անում, որպեսզի մարդիկ սովորեն արդարություն անել: Այդ մասին մենք կարդում ենք Եսայիա 26:9-ում. «*...Զանգի երբ քու դատաստաններդ երկրի վրայ ըլլան, աշխարհի բնակիչները արդարութիւն պիտի սորվին*»:

Մեծ եղբայրս, որ հիմա ապրում է Միջին Ասիայում, իմանալով, որ մի բժիշկ-գինեկոլոգի սեփական մեծ տունն այրվել էր ու մոխրի վերածվել, գնացել էր այդ քաղաք, հանդիպել բժշկին ու ասել նրան. «*Այդ տունը դու անմեղ արյան գնով ես կառուցել, և Աստված քույլ է տվել, որ այրվի, բայց ավելի մեծ դատաստանի առջև պիտի կանգնես, եթե չզղջաս ու չապաշխարես քո մեղքերից*»: Բժիշկն ընդունել էր եղբորս խոսքերը և նրա հետ Աստծու առջև ծնկի գալով զղջացել էր ու խոստացել, որ այլևս արքայ չի անի:

Քիչ դեպքեր չեն եղել, երբ հավատացյալը, գնալով որդեսպանության, Աստծուց մեծ պատիժներ է կրել՝ Աստված տարբեր տարիքի երեխաներին վերցրել է, կամ մայրերը ծանր հիվանդությամբ մահացել են:

Հիշում եմ՝ շատ տարիներ առաջ մի քույր, որ յոթերորդ երեխան պիտի ունենար, ինձ ասաց, որ իր տրտունջի պատճառով վիրահատվել էր, նորածին երեխան մահացել էր, իսկ ինքը մեծ հրաշքով էր ողջ մնացել:

Ինչքան մայրեր կան, որոնք անիծում են երեխաներին՝ ասելով. «*Չծնվեիր, մեռնեիր, այդպիսի երեխա չունենայի*», և լինում է, որ այդ խոսքերն իրականանում են:

Հիշում եմ մի քույրիկի, ում ամուսինն անհավատ էր: Տարիներ առաջ վաղ առավոտյան, երբ նրա ամուսինը գնացել էր աշխատանքի, երկու հրեշտակներ քույրիկին երկինք էին տարել: Քույրիկը հղի էր: Նա Հիսուսին էր տեսել և թեկուզ խնդրել էր, որ մնա այնտեղ՝ երկնքում, բայց Տերն ասել էր, որ պետք է երկիր վերադառնա: Տեր Հիսուսը վերջում երեք անգամ կրկնել էր. «*Չմնանվես որդեսպան մայրերին*»: Քույրիկը պատմում էր, որ այդ խոսքերից ամբողջ երկինքն արձագանքում էր, երբ նրա հոգին վերադարձել էր մարմնի մեջ: Հետո պատմել էր ամուսնուն: Բայց չարը ամուսնու սիրտը կարծրացրել էր, նա գումար էր տալիս կնոջը և ծեծելով ստիպում, որ կինը գնար ու հեռացներ երեխային: Բայց այդքան հալածվելուց հետո էլ քույրիկը մնաց հավատարիմ և այդ քայլին չգնաց՝ հիշելով Տեր Հիսուսի խոսքերը: Ինչքան հիշում եմ, այդ քույրիկը ինը երեխա ունեցավ:

Սիրելի՛ բժիշկ-գինեկոլոգներ, մայրեր՝ ու քույրեր, հիշե՛ք հրեա մանկաբարձներին, ունեցե՛ք Աստծու վախ ու մի՛ եղեք որդեսպան:

Աստծու ծառա Մամիկոն Ղազարյան

Մի տարեց մարդու մոտ եկան այր ու կին:

Կինն ասաց այդ մարդուն.

- Ես պետք է երեխա ունենամ, բայց մենք արդեն չորս երեխա ունենք ու հիմա հագիվ ենք ապրում, իսկ եթե հինգերորդը ծնվի, մենք արդեն չենք կարողանա ապրել: Օրհնե՛ք մեզ, որ աբորտ անենք:

- Տեսնում եմ՝ դժվար եք ապրում... Դե ինչ, ես օրհնում եմ սպանելու ձեր երեխային: Միայն թե սպանեք ձեր մեծ աղջկան, քանի որ նա արդեն տասնհինգ տարի ապրում է այս աշխարհում եւ որոշ բաներ արդեն տեսել է, իսկ այն փոքրիկը դեռ չի տեսել արեւի լույսը: Անարդարացի կլինի նրան այդ հնարավորությունից զրկելը...

Կինը սարսափած փակեց աչքերն ու հեկեկաց:

ԵՐԿԱՐ ՍՊԱՍՎԱԾ ԵՐԵԽԱՆ

Յոթերորդ տարին էր, ինչ աղջիկս ամուսնացած էր, բայց դեռ երեխա չունեի: Այդ տարիների ընթացքում շատ բժիշկների էր դիմել, բայց ոչ մի արդյունքի չէր հասել: Վերջին բուժումը բուսաբուժությունն էր, վեց ամիս բուժվելուց հետո դարձյալ ոչ մի արդյունք չկար: Ամեն անգամ, երբ առիթ էր լինում որևէ երեխայի ծնունդ նշելու, ճիշտ է, աղջիկս ու փեսաս ուրախանում էին, բայց նրանց աչքերին նայելով միշտ զգում էի՝ նրանք տխուր էին, որ չունեն իրենց երեխան: Ամեն անգամ մեծ դժվարությամբ էի ամուսնուցս գումար ուզում աղջկաս բուժման հարցերը հոգալու համար: Ամուսինս կարծես հոգնել էր միշտ գումար տրամադրելուց և ասում էր. «Այս ամենին վերջ լինելու է, թե՞ ոչ»: Աղջիկս արդեն որևէ հույս չունեի, սակայն մոռից դիմում էր բժիշկների՝ անտեսելով մեր բոլորի խոսքերը: Նույնիսկ տղաս էր ասում, որ եթե Աստված ողորմություն չանի, ոչինչ չի ստացվի:

2010թ. աղջիկս դարձյալ, մեր ընտանիքի անդամների հորդորներն անտեսելով, դիմեց բժշկի (Երևանի լավագույն բժիշկներից մեկին)՝ իբրև թե վերջնականապես կողմնորոշվելու համար: Սակայն դարձյալ բացասական պատասխան ստացավ՝ այդպիսի վիճակով չի կարող երեխա ունենալ: Աղջիկս հիասթափվեց: Ես չէի կարողանում նայել նրա տխուր աչքերին:

Մի անգամ (աղջիկս այդ ժամանակ մեր տանն էր մնում, իսկ ամուսինը՝ Լադաբադում էր աշխատում) մթնոլորտն այնքան ծանր էր, որ նա գնաց

մեր բարեկամի տուն, որպեսզի մի քիչ մտքերը ցրի: Ես մնացի մենակ. հոգիս լացում էր, արցունքները խեղդում էին ինձ: Թեթևանալու համար ուզում էի սիրտս բացել մեկին, բայց չգիտեի, թե ում:

Հանկարծ զգացի, որ Սուրբ Հոգին անհանգստացնում է ինձ. հասկացա, որ պետք է աղոթեմ Աստծուն: Առանձնացա իմ սենյակում և սկսեցի լացով խնդրել Աստծուն: Խնդրում էի Տիրոջը, որ ողորմություն անի և այդ ծանր վիճակից մեզ հանի: Թե որքան ժամանակ էի այդ վիճակով աղոթել՝ չգիտեմ: Հանկարծ երկինքը բացվեց, և ես երկու անգամ շատ պարզ ու հստակ լսեցի Տիրոջս ձայնը. «Թող խոնարհվի, կտամ»: Մի րեկինե՛րս, պատկերացրե՛ք, թե որքան էի ուրախացել՝ լսելով կենդանի Աստծու ձայնը:

ձայնը:

Ես այդ ամենի մասին ասացի աղջկաս: Նա նույնպես ընդունեց այն փաստը, որ միայն Աստված պետք է իրեն ողորմի, և ինքն էլ սկսեց աղոթել: Իմ սքանչելի Հայրը չուշացրեց իր խոստումը՝ 20 օր հետո իմացանք, որ աղջիկս հղիացել է: Հիմա նա մի սիրուն տղա բալիկ ունի: Աստված հոգացել էր նաև նրա՝ սեփական ուժերով ծննդաբերելու հոգսը, քանի որ առաջ էր քաշվել վիրահատության (կեսարյան) հարցը:

Մի րեկի՛ Աստծու ժողովուրդ, հավատացե՛ք և կառնե՛ք: Ամեն:

Կարինե Հայրապետյան
Կոտայքի մարզ, գ. Գեղաշեն

Վ
Կ
Ա
Յ
Ո
Ր
Բ
Յ
Ո
Ր
Ն

Հայր Դանիելը հայտնի էր մեղավորների նկատմամբ իր ողորմածությամբ: Մի անգամ, երբ նա գնում է հիվանդանոց խոստովանութուն ընդունելու, տեսնելով, որ հիվանդը երկմտում է. ասում է.

- Ես չեմ ստիպում, որ դու խոստովանես ու չեմ ուզում, որ վախի ազդեցության տակ շտապ որոշում ընդունես: Դու հանգիստ քնիր, ու եթե վաղն առավոտյան արթնանաս, զանգահարի ինձ:

Մի երիտասարդ քրիստոնյա հարցրեց ծերին.

- Հա՛յր, պե՞տք է, որ ես արդեն ուրանամ աշխարհը:

- Մի՛ վախեցիր,- պատասխանեց ծերունին,- եթե քո կյանքն իսկապես քրիստոնեական լինի, ապա աշխարհը կուրանա քեզ:

ՔԱՅԼԵԼՈՒ ԵՐԵՔ ՉԵՎ

1. - Եկե՛ք,- ասաց Աստված մեղավորներին, ովքեր հեռու էին Իրենից:
«Եկեք ինձի, բոլոր յոզմած ու բեռնատրուածներ...» (Մատթ. 11:28):
«Ով երկրի բոլոր ծայրերը, ինձի նայեցե՛ք որպես զի փրկուի՞ք» (Ես. 45:22):
2. - Քայլե՛ք,- ասում է Աստված Իր որդիներին, ովքեր հավատում են Իրեն:
«Ես եմ Ամենակարող Աստուածը. իմ առջես քալէ, ու կատարեալ եղիր» (Ծննդ. 17:1):
«...Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, ուստի սրբեցե՛ք անձերնիդ ու սուրբ եղե՛ք, վասն զի Ես սուրբ եմ» (Դևտ. 11:44):
«... դուք ալ սուրբ եղե՛ք ձեր բոլոր վարմունքներուն մէջ» (Ա Պետր. 1:15):
3. - Մեկդի՛ գացե՛ք,- այսպես է ասելու Աստված այն մեղավորներին, ովքեր չեն ապաշխարել, և բոլոր նրանց, ովքեր հավատացյալ են, բայց չեն պահպանել սրբությունը:
«Մէկդի գացե՛ք քովէս դուք որ անօրէնութիւն կը գործէիք» (Մատթ. 7:23):

Աստված մեղավորների մահը չի ուզում: Քրիստոսը եկավ, որպեսզի փնտրի ու փրկի կորածին: Նա ասաց. «Եկե՛ք ինձ, բոլոր հոգմած ու բեռնավորվածներ»: Նա ուզում է, որ բոլոր մարդիկ փրկվեն: Հիսուս Քրիստոսը հանցավոր մարդկանց բարեկամն էր: Նա ասաց. «Որդին մարդոյ եկաւ որպէս զի կորսուածը փնտռէ ու փրկէ...» (Դուկ. 19:10), «Ես արդարները կանչելու չեկայ, հապա մեղատրները՝ ապաշխարութեան» (Դուկ. 5:32):

Նա մահ մաքսավորների ու մեղավորների «բարեկամն էր»: Քրիստոսն անկեղծ բարեկամ է մահ կարիքավորների համար, և դա ապացուցեց գործով: Չկա մեղավոր, որի հետ Հիսուսը չուզե՞նա բարեկամանալ: Քրիստոսը ցանկանում է բոլորին ներում ու փրկություն շնորհել: Որպես ապացույց, Գողգոթայում Նա մեռավ՝ Իր սուրբ արյունը հեղելով մարդկանց մեղքերի թողության համար:

Խեղճ ու թշվառ մեղավոր, եթե դու ցանկանաս փնտրել Նրան, անպայման կգտնես:

Արթնությունից ի վեր հարյուրավոր, հազարավոր մարդիկ են եկել Քրիստոսին. դու մի՛ մտածիր, թե կարող ես ավելորդ լինել: Աստծու թագավորության մեջ քեզ համար էլ տեղ կգտնվի: Քրիստոսն ասաց. «Իմ Հօրս տունը շատ բնակարաններ կան» (Հովհ. 14:2):

Քրիստոսն այսօր պատրաստ է դառնալու քո Բարեկամը: Դու պատրաստ ես Նրա սիրուն քո սիրով պատասխանելու և ընդունելու Նրան որպես քո լավագույն բարեկամ ու հոգուդ փրկիչ: Քրիստոսն Իր աշակերտներին ուղարկեց ողջ աշխարհին Ավետարանը քարոզելու և ասաց. «ով հավատա և մկրտվի, պիտի փրկվի»: Նա սպասում է բոլոր նրանց, ովքեր դեռ հեռու են Իրենից, որպեսզի մեղքերի թողություն ու հավիտենական կյանք տա:

Եկեղեցին չպետք է նմանվի աշխարհին կամ այլ քրիստոնեական համայնքներին: Նմանվելու համար կատարյալ օրինակ է Ինքը՝ Հիսուս Քրիստոսը, Ով Իր մեջ Հայր Աստծու պատկերն էր կրում և երկրի վրա արտահայտեց Նրա փառքը: Քրիստոսին տեսնողը Նրա մեջ Հորն էր տեսնում:

Ճշմարտությունը, սերը և սրբությունը Հայր Աստծու հավիտենական էությունն են, որոնք տրված են Եկեղեցուն Հիսուս Քրիստոսի միջոցով: Հեզությունն ու խոնարհությունը Քրիստոսի փառքի երկու ճառագայթներն են:

Եկեղեցին պետք է ընդունի Աստծու բոլոր սուրբ պատվիրանների ճշմարտությունը, սիրով լցվի աշխարհի նկատմամբ, քարոզի Աստծու սերը, որը բացահայտվեց Քրիստոսի միջոցով, Նրա միջոցով, Ով բոլոր մարդկանց մեղքերի համար մահացավ Գողգոթայում:

Եկեղեցին Սուրբ Հոգով պետք է պահպանի Հիսուսով տրված սրբությունը, կյանքի բոլոր փորձությունների ու դժվարությունների մեջ հեզություն ու խոնարհություն ցուցաբերի: Այսինքն՝ Եկեղեցու խնդիրն է սովորել աշխարհում ապրել երկնային կյանքով, ներկայացնել Քրիստոսին ու Նրա փառքը, որպեսզի Եկեղեցուն տեսնողը նրա միջոցով տեսնի մահ Աստծու Որդուն: Ինչպես լուսինն, իր սեփական լույսը չունենալով, արտացոլում է արևի ճառագայթները Երկիր մոլորակի այն հատվածի վրա, ուր չեն հասնում արևի ճառագայթները, այնպես էլ Եկեղեցու կյանքի ու ծառայության միջոցով Աստծու փառքի ճառագայթները պետք է հասնեն եկեղեցի հաճախող մարդկանց:

Եկեղեցու կյանքն ու ծառայությունը

համարվում են հինգերորդ Ավետարան:

Մի անգամ Ալեքսանդր II-ը, ստուգելով գործը և տեսնելով մի անփույթ զինվորի, հարցնում է. «Ի՞նչ է

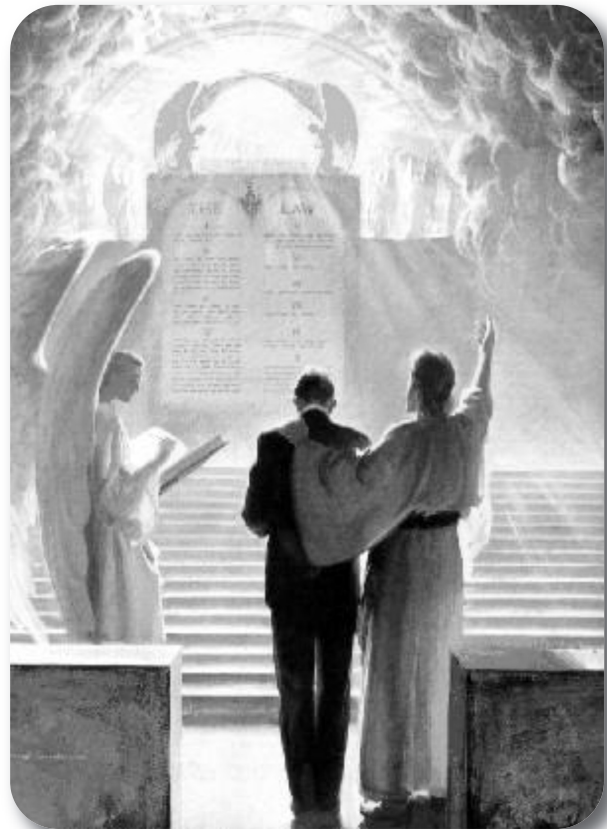

քո անունը»: Վերջինս պատասխանում է. «Ալեքսանդր»: «Ի՞նչ,- բացականչում է միապետը,- անմիջապես քեզ կարգի բեր, կամ էլ փոխիր անունդ ու իմ անունը մի խայտառակիր. ես եմ Ալեքսանդրը»:

Այսպես կասի և Քրիստոսը նրանց, ովքեր կրում են քրիստոնյայի բարձր կոչումը, բայց իրենց ապրած կյանքը չի համապատասխանում այդ կոչմանը:

Աստվածաշունչը լի է սրբերի համար խոստումներով, բայց այնտեղ հազար հինգ հարյուր քսան անգամ ասվում է՝ «Եթե լինեք...»: Այդ պատճառով էլ նրանք, ովքեր լսել են Քրիստոսի կանչը, բայց չեն եկել Նրա մոտ, կամ նրանք, ովքեր եկել են, բայց սուրբ կյանք չեն ապրել և այս աշխարհում չեն արտացոլել Նրա փառքը, մի օր կլսեն այս խոսքը. «Հեռացե՛ք Ինձանից դուք, ովքեր անօրենություն եք գործում, հավերժական կրակի մեջ, որը պատրաստված է սատանայի ու նրա հրեշտակների համար»: Քրիստոսն այսօր պատրաստ է դառնալու քո Բարեկամը: Դու պատրաստ ես Նրա սիրուն քո սիրով պատասխանելու և ընդունելու Նրան՝ որպես քո լավագույն բարեկամ ու հոգուդ փրկիչ:

Ուստի, ընտրե՛ք ձեզ համար առաջին երկու ճանապարհները, որպեսզի երրորդով չզնաք: Ամեն:

Դ Ա Տ Ա Վ Ո Ր Ա Յ Գ Ր Բ Ի Մ Ա Մ Ի Ն

Ա Կորնթացիս 10:11-ում կարդում ենք. «Բայց այս ամեն բաները իբրև օրինակ կը պատահե՛ին անոնց. իսկ մեզի, որոնց դարերուն վերջը հասաւ, խրատ ըլլալու համար գրուեցան»: Այստեղից՝ կարող ենք եզրակացնել, որ Իսրայելի ժողովրդի պատմությունն ինչ-որ իմաստով նաև քրիստոնյա հավատացյալի հավատքի պատմությունն է: Մեր հավատքի կյանքում ինչ վիճակում էլ լինենք, Սուրբ Գրքում անպայման կա մի պատմություն, որը վերաբերում է մեր վիճակին: Բացառություն չի կազմում նաև Դատավորաց գիրքը: Դատավորաց գիրքն անմիջապես շարունակում է Հեսուի գրքին, որտեղ նկարագրված է, թե ինչպես էր Իսրայելի ժողովուրդը հաղթելով առաջ շարժվում: Երբ Իսրայելի ժողովուրդը հասնում է Աստծու կողմից խոստացված Քանանի երկիրը, Հեսուի գիրքն ավարտվում է: Իրենց առաջնորդ Հեսուից զրկվելուց հետո հրեաներն աստիճանաբար հեռանում են ճշմարիտ աստվածապաշտությունից ու ոչ միայն չեն ոչնչացնում Քանանի ժողովուրդներին, այլև մտերմանում են նրանց հետ և մասամբ ընկնում կռապաշտության մեջ:

Հեսուի գիրքը կարելի է անվանել հաղթանակների գիրք: Դատավորաց գիրքը, ի տարբերություն Հեսուի գրքի, կարելի է անվանել պարտությունների գիրք: Իհարկե, Դատավորաց գրքում կան նաև շատ հաղթա-

նակներ, բայց այդ հաղթանակները երկար չէին տևում: Դատավորաց գրքի բանալիներից մեկը կարող ենք գտնել **Դատավորաց 17:6**-ում. «Այն օրերը Իսրայելի մեջ թագաւոր չկար. ամեն մարդ իր աչքին հաճելի եղածը կ'ընէր»: Այս միտքը կրկնվում է նաև **Դատավորաց 18:1** և **Դատավորաց 21:25** խոսքերում: Ուրեմն, եկե՛ք բաց չթողնենք այդ կրկնվող միտքը և հասկանանք, թե ինչ է ուզում ասել Տերը:

Սուրբ Գրքի այլ թարգմանություններում, օրինակ, ռուսերենում և անգլերենում «հաճելի» բառի փոխարեն գրված է «արդար» կամ «ճիշտ», այսինքն՝ ամեն մարդ անում էր այն, ինչ ինքն էր ճիշտ կամ արդար համարում: Հետաքրքիրն այն է, որ այստեղ ասվում է՝ մարդիկ անում էին այն, ինչ իրենց թվում էր ճիշտ կամ արդար, այլ ոչ թե ուզում և փորձում էին ապրել արդարությամբ: Միայն այն էր, որ մարդիկ իրենց մտածած կամ պատկերացրած արդարությունն էին անում, այլ ոչ թե այն, որն Աստված էր ուզում: Արդյո՞ք այս իրավիճակը մեզ այսօր ծանոթ չէ: Գալով Աստծուն ու հաղթանակներ ստանալով մեր կյանքի շատ բնագավառներում, օրինակ, խմիչքի կամ ծխախոտի գերությունից ազատվելով՝ հասնում ենք մի վիճակի, որ շատ հաճախ կարծես փորձում ենք ճիշտը անել, բայց ստացվում է սխալ, ընկ-

նում ենք տարբեր փորձությունների մեջ ու չենք հասկանում, թե ինչու այդպես եղավ: Եկե՛ք հիշենք Պողոս առաքյալի խոսքերը. «*Քանզի մարմնատր խորհուրդը Աստուծոյ դէմ թշնամութիւն է. վասն զի Աստուծոյ օրէնքին չհնազանդիր, մանաւանդ չկրնար ալ*» (**Հռոմ. 8:7**): Խնդիրը նույնն է՝ մենք անում ենք այն, ինչը մեր մտածածով ճիշտն է, այսինքն՝ խորհում ենք մարմնավորը, այլ ոչ թե այն, ինչ Աստծու Խոսքն է ասում: Կարծում ենք, թե մենք արդեն շատ բան գիտենք ու կարող ենք ինքնուրույն որոշումներ կայացնել՝ բարին ու չարը գանգանելով:

Հիմա եկե՛ք նայենք Իսրայելի ժողովրդի պատմությանը: Աստված պատվիրել էր նրանց, թե ինչպես վարվեն այն ազգերի հետ, որոնց Ինքը նրանց ձեռքն էր մատնել: Այդ մասին կարդում ենք, օրինակ, **Բ Երեմիայի 7:2-3**-ում. «*Ու երբ քու Տէր Աստուածդ զանոնք քու ձեռքդ տայ, զանոնք զարնես ու բոլորովին կորսնցնես. անոնց հետ ուխտ չընես ու անոնց չողորմիս. ոչ ալ անոնց հետ խնամութիւն ընես. քու աղջիկդ անոր տղուն չտաս, ու անոր աղջիկը քու տղոյ չառնես*»:

Իսկ հիմա տեսնենք, թե Իսրայելի ժողովուրդն ինչ արեց: «*Եւ Մանասէ Բեքսանը և անոր գիտաբաղադները... Մակեդոնի բնակիչները ու անոր գիտաբաղադները չզարկաւ. և Քանանացիք կամակորութեամբ այս երկրին մէջ բնակեցան: Ու երբ Իսրայէլ ուժովցաւ, Քանանացիները հարկատու ըրաւ, բայց զանոնք բոլորովին չվճռեց*» (**Դատավորաց 1:27-29**): Այստեղից պարզ է, որ Իսրայելի ժողովուրդն Աստծու պատվերները չպահեց, Աստված էլ, ցույց տալով նրանց անհնազանդությունը, ասաց նրանց. «*Եւ Տէրոջը հրեշտակը Գադգադայէ Բոքիմ ելաւ ու ըսաւ, Չեզ Եգիպտոսէ հանեցի, և ձեզ այն երկիրը բերի, որու համար ձեր հայրերուն երդում ըրեր էի. ու ըսի որ Չեզի հետ ըրած ուխտս յաւիտեան պիտի չարեմ. Եւ այս երկրին բնակիչներուն հետ դաշնակցութիւն մի ընէք. անոնց սեղանները փլցուցէք. բայց դուք իմ խօսքիս հնազանդութիւն չըրիք. ինչո՞ւ համար այս բանը ըրիք: Ես ալ ըսի, Չանոնք ձեր առջեւն պիտի չվճռեն, հապա անոնք ձեզի թշնամի, ու անոնց աստուածներն ալ ձեզի որոգայթ պիտի ըլլան*» (**Դատավորաց 2:1-3**):

Հարց է առաջանում, թե ինչո՞ւ Իսրայելի ժողովուրդը չվճռեց նրանց: Մի՞թե չկարողացավ: Ո՛չ, իսրայելացիներն այնպիսի հզոր թագավորների էին կործանել, որ այս փոքր ազգերը մեծ խնդիր չէին ներկայացնի: Նրանք ուղղակի չմտածեցին, որ դա այդքան կարևոր է: Նրանք երևի մտածեցին. «Այս փոքր ազգերը կարծես թե խաղաղ մարդիկ են, ի՞նչ վնաս կարող են մեզ տալ... դե, վճռելու փոխարեն թող նրանք մեզ հարկատու լինեն, այդպես ավելի լավ կլինի»: Այսինքն՝ արեցին այն, ինչն իրենց մտածելով ճիշտ կլինէր: Արդյո՞ք մեզ ծանոթ չէ այս իրավիճակը: Մենք, գալով Աստծուն, մեր կյանքի շատ բնագավառներում տեսնում ենք «մեծ» մեղքերը և ամեն կերպ փորձում ազատագրվել դրանցից՝ պատերազմելով դրանց դեմ: Բայց մեր կյանքում շատ բաներ, օրինակ, ազատություն, հպարտություն, աշխարհից եկած տարբեր վատ սովորություններ կան, որոնք մեր աչքին այնքան էլ վտանգավոր չեն թվում: Մենք մտածում ենք, որ սրանք սովորական բաներ են, ո՞վ չունի

հպարտություն և այլն: Այս պրոբլեմների վտանգը ոչ այնքան նրանց գոյությունն է, որքան այն, որ մենք դրանց ուշադրություն չենք դարձնում, համարում ենք փոքր բաներ ու չենք մտածում դրանց վտանգավորության մասին: Իհարկե, մենք մեր ուժերով չենք կարող ազատագրվել մեղքից և այստեղ չենք քննարկում մեղքից ազատագրման թեման: Խոսքը նրա մասին է, որ հավատացյալ մարդը պետք հասկանա՝ վերը նշված պրոբլեմներն իսկապես գոյություն ունեն և վտանգավոր են:

Չգիտեմ՝ իրականություն է թե ոչ, բայց որոշ հին պատմաբաններ ասում են, որ Իսրայելի ժողովուրդը Քանանում բնակվելուց հետո բերք մշակելու խնդիրներ ուներ: Իսրայելի ժողովուրդը ծանոթ էր հողագործության միայն եգիպտական մեթոդներին: Եգիպտոսում արտերը ջրովի էին, իսկ Քանանի երկրում դաշտերը միայն անձրևներով էին ջրվում: Իսրայելացիները չգիտեին, թե Քանանում ինչպես պետք է մշակեին իրենց արտերը: Եվ նրանք, տեսնելով, որ այնտեղ բնակվող փոքր ժողովուրդները լավ բերք են ունենում, սկսեցին հարցնել, թե որն է գաղտնիքը: Այդ ժողովուրդները ճիշտ մշակման ձևերի հետ միասին ասացին նաև, որ լավ բերք ստանալու համար պետք է ամեն այն, ինչ իրենք են անում՝ աղոթեն իրենց բերքի աստծուն, որպեսզի նա առատ բերք ապահովի: Իսրայելացիներն ընկան թակարդի մեջ: Գիտեք, սատանան մինչ այսօր օգտագործում է նույն մեթոդները: Չի՞ պատահել արդյոք, որ ձեզ ասեն՝ եթե ուզում ես, որ գործերդ լավ գնան ու նորմալ եկամուտ ունենաս, պետք է, օրինակ, հարկեր վճարելիս խաբես, իսկ եթե չխաբես, քեզ ոչ մի բան չի մնա: Նրանք, կարծես, մեր լավն են ուզում, բայց հավատացյալ մարդը պետք է հուսա Աստծուն, այլ ոչ թե խաբեությանը կամ աշխարհի մեթոդներին:

Ուշադրություն չդարձնելով այսպիսի բաներին՝ մարդն աստիճանաբար հեռանում է Աստծուց՝ չհասկանալով այդ ամենը: Հետաքրքիր է, որ Դատավորաց գիրքն սկսվում է նրանով, որ իսրայելացիները բոլորը միասին գնում են թշնամու դեմ պատերազմելու: «*Եւ Յեսուի մեռնելէն ետքը Իսրայէլի որդիները Տէրոջը հարցուցին ու ըսին, Մեզի համար Քանանացուց վրայ առաջ ո՞վ ելլէ՝ անոնց հետ պատերազմելու*» (**Դատավորաց 1:1**): Իսկ գրքի վերջում արդեն բոլորը գնում են իրենց եղբայրների դեմ պատերազմելու: «*Ու զացին Բեթէլ ելան. և Իսրայէլի որդիները Աստուծոյ հարցուցին ու ըսին. Բենիամինի հետ պատերազմելու համար ո՞վ մեզի առաջնորդ ըլլայ. և Տէրը ըսաւ, Յուդա առաջնորդ ըլլայ*» (**Դատավորաց 20:18**):

Վերջին ժամանակներում ինչքա՞ն դեպքեր մենք գիտենք, որ մարդիկ հոգով են սկսում, բայց վերջացնում են մարմնով, այսինքն՝ նրանք լավ են սկսում՝ ծառայելով Աստծուն, բայց որոշ ժամանակ անց վերջացնում են վատ՝ պատերազմով իրենց եղբայրների հետ:

Վերջում կուզեի ավելացնել՝ ուշադիր լինենք մեր հոգևոր կյանքի նկատմամբ, որպեսզի սկսենք լավ՝ պատերազմելով մեղքի դեմ, բայց հետո չվերջացնենք վատ՝ պատերազմելով Եկեղեցու դեմ, մեր եղբայրների կամ քույրերի դեմ:

Արտակ Ամիրբեկյան

Մ Ա Յ Ի Յ Դ Ե Պ Ի Կ Յ Ա Ն Ք

Մասնագիտությամբ բուժքույր եմ, աշխատել եմ Կիրովականի սանէպիդկայանում: Ես Աստծուն չէի հավատում, ամաչում էի, երբ ծնողներս եկեղեցի էին հաճախում, իսկ դժոխքի և դրախտի մասին նույնիսկ մտածելն ավելորդ էր: Ես կարծում էի, որ դա առասպել է: Իմ կարծիքով ես հարգված մարդ էի իմ շրջապատում՝ տանը, դրսում, աշխատավայրում: Բայց իմ անձնական կյանքում այնքան տհաճ ու դաժան դեպքեր եղան, որ ինձ սկսեցին տիրել միայն հուսալքվածությունն ու անգործությունը: Բոլոր ինքնապանություն գործողների նման ես էլ մտածում էի, որ ինձ միայն մահը կփրկի այս կյանքից:

1978 թվականի դեկտեմբերին, երբ ուղեղի ցնցումով ծանր վիճակում պառկած էի հիվանդանոցում, մտածում էի, որ դուրս գրվելուն պես ծրագիրս կկատարեն: Օրերով միայն իմ որոշման մասին էի մտածում: Հունվարին, երբ տոներից հետո աշխատանքի գնացի, աշխատանքային ընկերուհիս առաջարկեց գնալ իր հարևանուհու տուն: Ընկերուհիս վեց ամիս առաջ էր լսել Փրկչի մասին, Բայց ինձ ոչինչ չէր ասել: Նա զգացել էր իմ ցրվածությունը, կյանքից հոգնած վիճակը և ասում էր, որ այնտեղ կխոսենք, կգորցենք ու ես կցրվեմ, կհանգստանամ: Ես զարմացա, թե ինչպե՞ս կարելի է այցելել ու հանգստանալ մեկի տանը, ում չես ճանաչում: Բայց կյանքում պատահական ոչինչ չի լինում, դա Աստծու կամքն էր: Ընկերուհիս ասաց, որ առաջիմ չի կարող բացատրել, մենք կգնանք, և եթե ես ինձ այնտեղ լավ չզգամ, շուտ դուրս կգանք: Ես էլ կարծեցի, թե ինձ տանում են բախտագուշակի տուն ու մտքումս որոշեցի, որ միևնույնն է, պետք է մահանամ, ոչինչ չի լինի, եթե նույնիսկ գնամ:

Հարևանուհուն Ալվինա քույրիկ էիմ անվանում, բնակվում էր մեկ սենյականոց բնակարանում, ուներ երեք երեխա: Քույրիկն ու իր ամուսինն ինձ այնպես ընդունեցին, կարծես մի քանի տարվա ծանոթներ լինեինք: Ալվինա քույրիկն ինձ հետ խոսեց Հիսուսի, Նրա չարչարանքների և անձնագոհության մասին: Ես, ճիշտ է, հանուն քաղաքավարության լուռ լսում էի, բայց մտքումս խղճում էի, մտածում էի՝ արդյոք հնարավոր է, որ մարդն այս դարում այսքան հետամնաց լինի: Ես մտածում էի, որ մահից հետո կյանք չկա, իսկ նա խոսում էր դրախտի և դժոխքի, հոգու փրկության մասին:

Թեպետ չէի հավատում, բայց կարծես ձգտում էի այդ կնոջը նորից տեսնել: Երբ մի քանի անգամ այցելելուց հետո ներողություն խնդրեցի նրան անհանգստացնելու համար, քույրիկն ինձ ասաց, որ ընդհակառակը, ինքը շատ ուրախ կլինի, եթե ես էլի այցելեմ: Ճիշտ է, ես այդ ժամանակ ոչինչ չհասկացա, բայց թեթևություն էի զգում: Ալվինա քույրիկն ինձ առաջարկեց Նոր Կտակարան կարդալ՝ խորհուրդ տալով, որ անպայման կարդամ, իսկ մնացածը թող Աստծու կամքը լինի: Գիրքը վերցնելիս ինձ թվաց, թե մյուս գրքերի նման երկու օրում կկարդամ, կվերջացնեմ: Երբ սկսեցի կարդալ, անընդհատ ուզում էի քնել, բայց միշտ հաղթահարում էի քունը, և այն, ինչ կատարվեց ինձ հետ կարդալիս, ցանկանում եմ գրել: Կատարվեց երեք հրաշք՝

1. Կլանված կարդում էի, երբ գրքի վրայով անցավ երկար լար՝ ծայրին վառված լամպ: Ես չզարմացա:

2. Ես նստած էի փակ սենյակում ու զգացի մի ջերմ ձեռքի հպում՝ ականջիս մոտից դեպի այտս ու մազերս: Դա

շատ շոշափելի էր, ես աներևակայելի ջերմություն զգացի:

3. Մայրս պառկած էր բազմոցին, իսկ ես նրա ոտքերի մոտ նստած գիրք էի կարդում: Լուսավորությունը թույլ էր, և ես որոշեցի կարդացվող գլուխն ավարտելուց հետո մյուս լույսն էլ վառել: Դեռ չավարտած մյուս լույսն ինքն իրեն վառվեց:

Մայրս լուսավորությունից արթնացել էր ու բողոքեց՝ մի՞թե մեկ լույսը բավարար չէր: Ես պատասխանեցի, որ լույսն ինքն իրեն է վառվել: Մայրս հիմա ապաշխարում է, ութսունվեց տարեկան է և անընդհատ Հիսուսի մասին է խոսում: Բոլորը զարմանում են այդ տարիքում նրա ջերմեռանդության վրա: Ես երջանկացա, և իմ քարեղեն սիրտը մի անպատմելի ուրախությամբ լցվեց:

Ալվինա քույրիկը Նոր Կտակարանն ինձ տվել էր ժամանակավորապես, և ես չէի ուզում կորցնել այն: Որոշեցի արտագրել, քանի որ այն ժամանակ ո՛չ հոգևոր գրքեր կային, ո՛չ էլ հոգևոր երգարաններ: Երբ նա իմացավ այդ մասին, ուրախացավ, որ Ավետարանի սերմն իմ մեջ աճում է: Դրանից հետո ես ունեցա իմ սեփական Կտակարանը և հաճախեցի նորերի հավաքույթի: Իմ կյանքը 180 աստիճանի տակ փոխվեց, ուրախություն ու նոր կյանք ստացա:

Թեպետ մեղ է Տիրոջ ճանապարհը, թեկուզ լինում են անկումներ, բայց ես սիրում եմ այդ մեղ ճանապարհն ու ինձ երանելի եմ համարում, որ այդ ճանապարհի մեջ եմ: Ուզում եմ հույսս դնել Տիրոջ վրա ու ապրել երանելի կյանքով, որպեսզի Նա Իր գալու ժամանակ ինձ ընդունի ու ասի. «Ապրե՛ս, բարի ու հավատարիմ ծառա, մտի՛ր իմ ուրախության մեջ»:

**Կատենյան Արաքսի
ք. Վանաձոր**

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿԵՆՔՍ ԵՂԱԿ ԹՈՒՆԱԿՈՐ,
ՈՒՄ ՀԱՆԴԻՊԵՅԻՐ՝ ԵՂԱԿ ՊՏՏԱԿՈՐ:
ԱՇԽԱՐՀԻ ՈՒՆԱԿՆ ԿԵՆՔՈՎ ՊՏՏԱԿԵՅԻ,
ՓՈՒՋ ԵՐԱՋԱՆՔՆԵՐՈՒ ՏՈՊԱ ԺՆՊԵՅԻՐ:

ՉԿՆՈՐԱՅ ՈՒՊԿԱՆԱ ԸՆԿԱՑԻ ՆԱՆԱ
ԱՋԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԷՐ ՄԻՋԱՆ ԱՊԵՐՍՈՒՄ,
ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐՈՒՄ ԿՈՊԵՐՈՎ ԱՆՈՐ ՀԱՅՃՔՈՎ
ԱՆՏԱՐԲԵՐ ԺԱՐԴԻՎ ԷՐԱ ՄՈՏՈՎԱ ԱՆՃԱՆՈՒՄ:

ՈՉ ՈՐ ԶԷՐ ՈՒՉՈՒՄ ԼՍԵԼ ԻՄ ՋԱՆԱ
ԵՎ ՄԱՆԱԿԻՅ ԼՐՆԵԼ ԻՄ ՏԱՆՊԱՆՔՆԵՐԱ,
ՉՈՐԱ ԿՈՊԱՄ ԷՐ ՆԱՅՈՒՄ՝ ԸՆԿԱՑ ՎԵՏԱԶՈՐ,
ԻՆՉՊԵՍ ԱՆՊԱՆԱԼՈՒՅԾԵ ԱՆՆԱԺ ԲՅԵՎԻ:

ՏՐՏԱՆԾ, ՏԱՆՊԱՆԾ ԱՅՍ ՈՒՆԱԿՆ ԿԵՆՔԻՅ՝
ՈՒՉԵՅԻ ԿԵՆՔՆԱ ՊԵՆԼ ՎԵՐՋԱԿԵՏ...
ՀՈԳՈՒՄ ԽՈՐԲԵՐԻՅ ԼՍԵՅԻ ՄԻ ՋԱՆԱ.
«ՈՐԴԻ՛Ս, ՄԻՐԵԼԻ՛Ս, ՄԻՐՈՒՄ ԵՄ ԵՍ ԲԵՉ»:

ՍԹԱՓԱԵՅԻ ԼՍԱԾԱ ԱՅՊ ԱՆՈՒՇ ՋԱՆԱԺ,
ԲԱՅԱԿԵՅ ԻՄ ԱՆՋԵՎ ԿԵՆՔԻ ԽՈՐՀՈՐԴՈՐ,
ՀԱՎԻՏԵՆԱԿԱՆ ԿԵՆՔԻՅ ԵՄ ՋՈՐ ԽԱԿԵՅԻ,
ՄՏԱՅԱ ԿԵՆՔԵՐ, ՀԱԿԵՅԱԿ ՀՈԳՐԱ:

«Ուրեմն ո՞վ պիտի գատե մեզ Քրիստոսի սերեն...» Հոռմ. 8:35

1972 թվականին եղբայրներն ինձ Աստծու Խոսք վկայեցին: Ես չէի ընդունում ու չէի հավատում: Մի անգամ կարճ աղոթեցի. «Տե՛ր իմ, եթե Դու կաս, հասկացրու ինձ, եթե ոչ՝ էլ ինչո՞ւ հավատամ տատիկների ու պապիկների հեքիաթներին»: Աղոթքի ժամանակ տեսիլք եղավ. ես տեսա իմ գործած բոլոր մեղքերն ու սկսեցի ողբալ այդ ամենի համար: Ես աշխատում էի որպես տաքսու վարորդ, այդ պահին մեքենա էի վարում ու ամաչում էի, որ ինձ հետ մեքենայի մեջ գտնվող ուղևորները կտեսնեն իմ լացն ու արտասուքները: Բայց զարմանալիորեն նրանք ոչինչ չտեսան: Հետո եղբայրներն ինձ բացատրեցին, որ Տերը փակել էր նրանց աչքերը, որպեսզի աղոթքս ու լացս չնկատեն:

Ես հիմա ութսուներկու տարեկան եմ և արդեն երեսունութ տարի է հավատքի մեջ եմ: Համոզված եմ, որ ես դեռ չծնված՝ Աստված ծրագիր ուներ ինձ համար: Ութ տարեկան էի, երբ մեր տունը հրդեհվեց: Քույրս այրվեց, մեր տունն այրվեց, բայց Տերն ինձ պահեց, քանի որ այդպես էր Աստծու կամքը:

Տասնմեկ տարեկան հասակում Հրազդան գետում խեղդվելուց Տերը դարձյալ հրաշքով փրկեց ինձ: Էլի բազում վթարներ ու դեպքեր են եղել, ու երբ այս տարիքում ետ եմ նայում՝ ակնհայտ է, որ փրկությունը Տիրոջն է:

Այաշխարհությունից երեք տարի հետո, երբ դեռ առաջին սիրտ մեջ էի, մեր տուն հյուր եկան երեք եպիսկոպոսներ՝ Միխայիլ Իվանովիչը, Իվան Իվանովիչը և Նիկոլայ Մարտիանովիչը: Նրանք ասացին, որ հետապնդման մեջ են, բայց իրենց հարկավոր է Հայաստանից դուրս գալ դեպի Ուկրաինա, Բելառուս, Մոսկվա, Լեհիստան, Մերձբալթիկա: Ինքնաթիռով չէին կարող գնալ, գնացքով էլ վտանգավոր էր: Նրանք հարցրին ինձ, թե կարո՞ղ եմ մեքենայով տանել ու բացատրեցին, որ դա շատ երկար ճանապարհ է՝ մոտ տասը հազար կիլոմետր, ու վտանգավոր ճամփորդություն է սպասվում: Հնարավոր էր՝ ձերբակալվեի, զրկվեի մեքենայից, տնից, երեխաներից... Ես առանց հապաղելու ասացի. «Համաձայն եմ, հերթական արձակուրդ կվերցնեմ, կնոջս նույնպես ու կգնանք»: Եղբայրներն ասացին, որ կինս էլ պետք է ամեն բան իմանա, որպեսզի հանկարծակիի չգա: Կնոջս կանչեցին, բացատրեցին: Ռիման ասաց, որ համաձայն է ու ամեն ինչի պատրաստ է Տիրոջ փառքի համար:

Սեկնեցիմք: Մինչև Ուկրաինա ամեն ինչ խաղաղ

էր: Ուկրաինայից երեսուն կիլոմետր հեռավորության վրա՝ Օբուխով քաղաքում, մտանք մեր եղբայրներից մեկի սեփական տան բակը: Քույրիկը բակն էր ավելում: Հանկարծ վազելով ներս մտավ ու ասաց, որ տան մոտ ՊԱԿ-ի (ԿԴԵ) մեքենա է կանգնել: Այդ ժամանակ խորհրդային մարդու համար ՊԱԿ-ը սարսափ էր: Տան չորս կողմը պտտվելով՝ նրանք բղավում էին. «Որտե՞ղ կորցրինք հայկական համալսարանի շենքերը մեքենան»: Որոշ ժամանակ փնտրելուց հետո իրար վիրավորելով, անպատվելով թողեցին, հեռացան: Հրաշք: Իմ մեքենան նրանց աչքի առաջ էր ու նրանք չէին տեսնում: Փա՛ռք Աստծուն այդ հրաշքի համար: Հետո մենք մտածեցինք ուղևորությունը շարունակել երկրորդական ճանապարհով, որպեսզի խուսափենք նրանց հանդիպելուց: Բայց պարզվեց, որ դա անհնար էր, պետք է մայրուղի մտնեինք: Քիչ անց, մայրուղի մտնելիս ոստիկանը նկատեց մեզ ու կանգնեցրեց: Ես դիտավորյալ մեքենան հեռու կանգնեցրի, որպեսզի մեր շիկահեր եղբայրներին չտեսնեն մեզ նման սևահերների հետ: Ես արագ քայլերով մոտեցա ոստիկանին, նա էլ, իր հերթին քաղաքավարի պատիվ տալով ինձ, հարցուփորձ արեց: Ես վստահ տոնով ասացի, որ առևտրական չեմ, ուղղակի կնոջս հետ եկել եմք մեր երկիրը տեսնելու, որի համար համապատասխան փաստաթղթեր ունեմ: Նա անմիջապես պատասխանեց՝ փաստաթղթեր պետք չեն: Ու այդ պահին ես մտածեցի, թե հիմա կասի՝ հետևեք ինձ: Այստեղ էին ասել՝ «գող, սիրտը դող»: Այս խառը մտքերի մեջ էի, երբ ոստիկանը պատիվ տվեց ինձ ու ասաց. «Բարի ճանապարհ, հաջողակ ճամփորդություն եմ ցանկանում»: Ես շփոթված շնորհակալություն հայտնեցի ու վազեցի դեպի մեքենան: Եղբայրները զարմացած հարցրին, թե ինչ ասացի կամ ինչ տվեցի նրան, որ առանց ստուգման բաց թողեց ինձ: Ես ասացի՝ ոչինչ չեմ տվել, ոչինչ չեմ ապացուցել, ուղղակի մեկ անգամ ևս Աստված փակեց նրանց աչքերը, որպեսզի չտեսնեն մեր եղբայրներին: Այսպես Տիրոջ պաշտպանությամբ ու օրհնությամբ անխափան կատարվեց ողջ ծրագիրը, ու ամենքս խաղաղությամբ գնացինք մեր տները:

Թող Տերը փառավորվի մեր բոլորի սրտերում: Ամեն:

**Լադիկ Թորոսյան, սարկավագ
թ.Երևան**

Միլեյի՝ ընթերցողներ, խնդրում ենք Ձեր դիտողությունները, առաջարկություններն ու տպավորություններն ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք Ձեր արձագանքները:

«Բարի լուր» ամսաթերթի նախորդ համարները կարող եք գտնել www.barilur.org կայքում: Էլ. փոստ՝ bari_lur_09@mail.ru

«Բարի լուր» ամսաթերթը տարածվում է անվճար և տպագրվում է հոժարական մվիրատվությունների շնորհիվ: Նվիրատվությունները կարող եք ուղարկել խմբագրություն: **Հեռ.՝ 093-532-526, 093-954-930**